

Monumentnummer*: 524329

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 30 september 2002
Kadaster deel/nr: 22595/22

*Monumentnaam***

Zeevaartschool

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Rotterdam	Rotterdam	Zuid-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Pieter de Hoochstraat	3		3024 CN	Rotterdam		Delfshaven
Pieter de Hoochweg	129		3024 BG	Rotterdam		Delfshaven

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Delfshaven	F			2687
Delfshaven	F			1455

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

SCHOOLGEBOUW met CONCIERGEWONING (bootsmanswoning) in Overgangsstijl naar ontwerp van gemeentearchitect W. Dahlen in 1916 gebouwd als Zeevaartschool.

De telescoop in de koepel is sinds 1998 opgesteld in de Volkssterrenwacht te Dordrecht.

Omschrijving

Op de hoek Pieter de Hoochweg/Pieter de Hoochstraat gesitueerd schoolgebouw, opgetrokken op een onregelmatige L-vormige plattegrond en gebouwd in rode baksteen met natuurstenen (rustica) plint en detailleringen. De ZO-hoek wordt gemarkeerd door een toren. Het pand omvat twee en gedeeltelijk (op de hoek en aan de Pieter de Hoochweg) drie bouwlagen en heeft schilddaken (lange vleugels) en dwarszadeldaken (achter topgevels), gedekt met gesmoorde pannen. De gevels zijn voorzien van een geprofileerde daklijst met tandlijst. Deuren en (rechthoekige)

vensters hebben houten kozijnen en zijn voorzien van natuurstenen onderdorpels. De voorgevels aan de Pieter de Hoochweg en Pieter de Hoochstraat zijn gespiegeld, alleen is het bouwvolume aan de Pieter de Hoochweg één verdieping hoger. De gevels zijn vier traveeën breed (iedere travee herbergt een klaslokaal), die ieder drie rechthoekige (schuif)vensters met kleine roedenverdeling bevatten. De traveeën aan weerszijden van de hoek bevatten iets smallere vensters. Deze traveeën risaleren licht en zijn (ook aan de Pieter de Hoochstraat) drie bouwlagen hoog en voorzien van een topgevel met een omlijsting conform de daklijst. De topgevel is bovendien voorzien van rastervormig siermetselwerk en een klein ovaal venster. De muurdammen zijn als lisenen licht uitgemetseld, doorlopend over de eerste twee bouwlagen, terwijl de rollaag van het bovenste venster iets verdiept ligt. De rechthoekige spaarvelden tussen de vensters op de begane grond en de eerste verdieping zijn voorzien van siermetselwerk waarin zich centraal kleine terracotta ornamenten bevinden met naar de scheepvaart verwijzende afbeeldingen. De derde bouwlaag aan de Pieter de Hoochweg is opgetrokken boven een natuurstenen cordonlijst. De muurdammen hierboven zijn vormgegeven als pilasters met een natuurstenen basis en voluutkapitelen. Deze geveldetailering wordt doorgezet op de noordelijke zijgevel, die voorzien is van slechts één vensteras. Op de dakschilden bevinden zich twee lage (horizontale) dakkapellen met geprofileerde lijst. Op de nokken van beide hoofddaken bevinden zich grote koperen ventilatiekappen. Op het midden van de nok aan de Pieter de Hoochweg bevindt zich een achtzijdige koperen dakopbouw (observatieplateau) met ijzeren hekwerk. Vanaf de westelijke hoek van de risalerende travee aan de Pieter de Hoochstraat tot aan de hoek van de geheel westelijk van deze vleugel gelegen conciërgewoning staat - op enige meters afstand van de gevel - een smeedijzeren hekwerk op een natuurstenen basis.

De ingang van de school bevindt zich bij de hoek en wordt gemarkeerd door een (rustica) natuurstenen ingangsportiek met rondbogen aan beide straatzijden en een gemetseld kruisgewelf. Het portiek bevat de dubbele houten (geprofileerde) voordeur met rondboogbovenlicht en twee smalle vensters. De natuurstenen hoekpijler tussen de rondbogen is hoger opgetrokken en vormt tevens de hoekpijler van een boven de ingang gesitueerd balkon met bakstenen balustrade met natuurstenen afdeklijst. In de hoekpijler staat (in kapitalen) gegraveerd "ZEEVAARTSCHOOL". Op de begane grond loopt de hoekpijler uit in een lage natuurstenen pijler oorspronkelijk met een smeedijzeren lantaarn. Noordelijk van het balkon, met een eenvoudige (enkele) deur in de westelijke gevel, bevindt zich de vierkante toren met ronde bovenbouw en koperen koepeldak. In de zuidelijke torengewel bevinden zich van beneden naar boven respectievelijk twee rechthoekige vensters met kleine roedenverdeling en drie maal twee gekoppelde smalle rechthoekige vensters. De westelijke torengewel is voorzien van respectievelijk drie smalle rechthoekige vensters (op de begane grond) en twee rechthoekige vensters (eerste verdieping) en drie maal twee gekoppelde smalle rechthoekige vensters. De gekoppelde vensters bevinden zich in een spaarveld dat doorloopt tot aan een natuurstenen cordonlijst waarboven op de hoeken een natuurstenen kanteelmotief is aangebracht. Hierboven zijn de hoeken driezijdig gemetseld met elk een halve koperen koepelbekroning. Tussen deze hoekpijlers verheft zich de ronde bovenbouw van de toren met tussen de hoekpijlers rondbogen en een rand kanteelvormig siermetselwerk onder de basis van het koperen koepeldak. De noordelijkste travee van de vleugel aan de Pieter de Hoochweg is aan de achterzijde verdubbeld, doch hier slechts twee bouwlagen met kap hoog. De noordelijke zijgevel bevat ook hier slechts één vensteras, vormgegeven conform de voorgevels. Op de dakschilden boven alle zijgevels bevinden zich dakkapellen conform de eerder beschreven dakkapellen. Aan de achterzijde bevindt zich in de hoek een uitbouw waarin zich de studenteningang en het omvangrijke trappenhuis bevindt en twee kleinere uitbouwen met toiletten. Het trappenhuis bevat rechthoekige vensters en op de bovenste verdieping rondboogvensters. De achtergevels, waarachter zich het langs alle klaslokalen lopende gangensysteem bevindt, bevatten

rondboogvensters. De lagere uitbouw van de meest noordelijke travee aan de Pieter de Hoochweg bevat vensters conform die in de voorgevels.

In het interieur bevindt zich in de entree van de hoofdingang een bronzen plaquette "Ons Varen, Neerlands glorie. Gemeentelijke Zeevaartschool Rotterdam 1833-27 september 1958". De gangen zijn voorzien van rondbogen, een lambrisering van geglazuurde beige/zachtgele tegels en een tegelvloer met een geometrisch motief van grijze, witte, zwarte en beige/zachtgele tegels. De vensterbanken in de gangen zijn van rood marmer. Het monumentale trappenhuis is voorzien van cassetteplafonds en heeft een massieve betegelde balustrade waarin smeedijzeren sierhekwerken zijn verwerkt en een roodmarmeren leuning. Het trappenhuis wordt verlicht door glas-in-loodvensters met een decoratieve rose rand afgezet met blauw/witte bies en centraal in ieder venster een rechthoekig gebrandschilderd ruitje met naar de scheepvaart verwijzende motieven. Op de eerste verdieping (hoek Pieter de Hoochstraat), grenzend aan het balkon, bevindt zich de voormalige directiekamer. Deze kamer is voorzien van een cassetteplafond en enkele eenvoudige wandkasten uit de bouwtijd. De toren is bereikbaar via een trap met stalen leuning en geheel bovenin een stalen wenteltrap. In de koepel bevond zich oorspronkelijk de telescoop. Het (houten) koepeldak kan ten behoeve van het sterrenkijken voor de helft worden geopend en gedraaid. Het observatieplateau is bereikbaar via houten trappen onder de houten kap. Aansluitend aan de westelijke zijgevel aan de Pieter de Hoochstraat bevindt zich de conciërgewoning (bootsmanswoning) bestaande uit twee bouwlagen en een kapverdieping onder een schilddak. Aan de voorgevel, met topgevel met ruitvormig siermetselwerk, kraagt rechts over tweederde van de gevel een driezijdige uitbouw uit. Iedere zijde van deze uitbouw bevat een vensteras met op de begane grond hoge rechthoekige vensters met bovenlichten en op de verdieping liggende rechthoekige vensters. De uitbouw draagt een driezijdig (half) tentdak met pannen gedekt en voorzien van een geprofileerde daklijst. Links van de uitbouw bevindt zich de houten geprofileerde voordeur met links hiervan een klein rechthoekig venster. Op de verdieping bevindt zich een liggend rechthoekig venster. De achtergevel bevatte op de begane grond oorspronkelijk links een dubbele deur geflankeerd door rechthoekige vensters, beide met bovenlichten en rechts een (bredere) deur met rechts ervan een klein rechthoekig bovenlicht, eveneens beide met bovenlichten. Op de verdieping bevindt zich links een (oorspronkelijk) drieledig venster en rechts een tweeledig venster. Op het dak een dakkapel met tweeledig venster en op de hoek een schoorsteen. De vensters op de begane grond hadden oorspronkelijk bovenlichten met een kleine roedenverdeling en de vensters op de verdieping hadden oorspronkelijk in hun geheel een kleine roedenverdeling. Oorspronkelijk bevond zich voor de vensters op de verdieping van de driezijdige uitbouw een doorlopende ijzeren bloembak.

Waardering

Schoolgebouw met conciërgewoning naar een ontwerp van de gemeentearchitect W. Dahlen in Overgangsstijl, in 1916 als Zeevaartschool gebouwd, van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde. Tevens van belang vanwege de ensemblewaarde binnen het door monumentale architectuur uit deze periode gekarakteriseerde zuidoostelijke deel van Delfshaven.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw